

Nepartinis darbininkų laikraštis

Semanario Lithuano Independente

PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje metams 125000, Lietuvoje ir kitur 205000

Atskiras numeris — 300 reisų

S. PAULO, Rua da Mooca, 424

LIETUVIŲ AIDAS BRAZILIJOS JORNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis darbininkų laikraštis

Semanario Lithuano Independente

Leidžia ir Redaguoja

A. OUTKUS

Redakcijos ir Administracijos adresas

S. PAULO R. da Mooca. 424

7-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1936 m. Gegužės — Maio 9 d.

Nr. 19 (306)

Karas Afrikoj baigtas, Abisinija — italų kolonija

Paragvajui bus vykdoma žemės reforma

Nauja Paragvajaus vyriausybė pasirašė žemės reformos įstatymą, kuriuo bus nusavinta daug žemės iš stambių žemvaldžių.

Be miego jau 9 metai

Šiomis dienomis Urugvajun atvyko vienas brazilas, kuris jau 9 metai, kaip negali užmigti. Jį esą Amazonoje indėnai užnuodiję ir nuo to laiko jis nebemięga.

Susimušė du laivai, vienas nuskendo

Du anglų laivai «City of Faulkland» ir «Canadian Planter» bevažiudami susidūrė jūroje ir antrasis nuskendo. Laivo įgula buvo išgelbėta.

Atidarytas tautinis seimas

Gegužės mėn. 2 d. tapo atidarytas Brazilijos seimas. Atidarant seimą, respublikos prezidentas Getulio Vargas pasakė ilgą kalbą, kviesdamas visus atstovus dirbti tautos ir valstybės gerovei, ginti krašto demokratiją ir visuomet stovėti to krašto demokratijos sargyboje.

Prezidentas grįžta į Rio

Respublikos prezidentas Getulio Vargas baigia savo atostogas ir į Petropolis grįžta į Rio de Janeiro gegužės 10 dieną.

Identifikavo Carlos Prestes draugę

Sykiu su Carlos Prestes areštuota buvo ir jo draugė. Rio de Janeiro policija išaiškino, kad ji yra vokiečių, gimusi Miunchene ir dirbusi komunistų partijoje.

Ispanijos prezidento rinkimai

Rytoj įvyksta Ispanijos respublikos prezidento rinkimai. Greičiausiai, kad prezidentu bus išrinktas radikalų partijos vadas Azaña.

Prezidento žmona grįžta iš Amerikos

Brazilijos prezidento žmona buvo išvykusi Amerikon ir šiomis dienomis grįžta į Braziliją.

Smulkių pinigų netruks

Brazilijoje buvo labai didelis trūkumas smulkių pinigų, ypač po 100 ir 200 reisų. Valstybės bankas šitų niškių pagamino ir jų išleido apyvarton apie keleta milijonų.

Italijos valdytojas Abisinijoje

Italai jau paskyrė Abisinijon savo gubernatorių Bottai. Dabar Italai šeiminkaus ant svetimo turto.

Ispanijoje fašizmas nebeatsigaus

Ispanijoje paėmus valdžia pažangiosioms partijoms, fašizmas jau ten žlugs, ir daugiau nebeįsiskils.

Didelis socialistų laimėjimas Francijoje

Jokių žinių iš Lietuvos nėra

Mussolinis karo nenori, o tik taikos...

Italijos fašizmo tėvas savo tiksą pasisekė. Suorganizavęs gerai ginkluotą kariuomenę, užpuolė svetimo krašto beginklius žmones, tūkstančius jų išžudė ir per lavonus ir žmonių kraują, užgrobė dalį svetimos žemės ir sostinę dabar triumfuojančiai šaukia, kad Italija nori taikos. Argi gali žmogaus protas daleisti sau tokią mintį, kad žmonės, pasifekę civilizacijos ir kultūros laipsni, darytų tokius žygius. Bet, deja, taip yra. Akyvaizdoje tokių plėšimų ir žudynių, aišku darosi, kad jokie įstatymai, jokie susitarimai nereikalingi, nes plėšimai ir žiaurios skerdynės yra pateisinamos tu, kurie įstatymus leidžia. Italija jau paskelbė, kad Abisinija tapo jos kolonija ir dabar žada kreiptis į Angliją dėl paško-

los išnaudojimui ir eksploatavimui Abisinijos krašto turty. Abisinijos vyriausybės nebėra. Karalius su visa šeima ir ministeriais pabėgo į Palestiną. Abisinijoje dabar Italijos valdžia. Ir kaip į tai pažiūrės kitos valstybės? Tuo tarpu sunku pasakyti, bet greičiausiai italai su angliais pasidalins Abisiniją, o kad abisiniai nedarytų jokių kliūčių, tai šautuvais jie bus «sueivilizuoti». Abisinija karą pralaimėjo. Smūgis yra juodajam pasauliui. Kas žino, gal tas smūgis susilauks atatrankos. Visko gali būti: Juda juodasis ir geltonasis pasaulis. Jei ne šiandien, tai ryt, — jis skelbs kovą dėl savo teisių. Abisiniai šiandien tapo sugniužinti. Bet jie dar atkius ir pralietas jų brolių kraujas jų jėgas suvienys.

Francijoje fašizmas sumustas, valdžia bus kairiuju

Francijoje parlamento rinkimai jau užbaigti, rinkimų rezultatai jau žinomi visi. Šie parlamento rinkimai, Franciją griežtai pasuko į kairę. Kairiųjų partijų blokas sudaro didelę atstovų daugumą parlamente. Taigi ir valdžia bus kairiųjų rankose. Imant atskirai kiekvienos partijos atstovus, daugiausia atstovų parlamente tuos socialistai su Leon Blum priešaky. Socialistų partija tapo stipriausia partija Francijoje. Leon Blum jau pareiškė, kad fašizmas Francijoje sumustas ir

skutis. O tas labai nesveikai atsiliepė į nacių Vokietiją. Vokiečiai sako, kad toks Francijos puolis į kairę, yra pasėka didelio susibičiuliavimo so S. Rusija. Bet tas yra ne tiesa, nes Francijos komunistai didelių laimėjimų neapturėjo. Tuojaus bus sudarytas naujas ministerijų kabinetas ir greičiausia, kad jam vadovaus Leon Blum, senas socialistas ir žymiausia šiandien Francijoje figura. Nauja Francijos vyriausybė žada padaryti daug reformų ir kreipti ypatingą dėmesį į darbininkus.

Apie tolimesni Lietuvos ūkininkų sukilimą žinių nėra

Pereitą savaitę buvo Havos pranešta iš Kauno žinia, kad Lietuvos ūkininkai ten vėl sukilo, kad smarkūs ūkininkų susirėmimai su policija eina šakiuose ir kitose Lietuvos vietose, kad policija yra bejėgė kovoti su ūkininkais ir kad esą užmuštų iš policijos pusės. Tik vienintelis tas trumpas pranešimas mus pasiekė, kuomet ūkininkai buvo sukilę. Bet daugiau jokių žinių nėra, ar tas sukilimas likviduotas, ar dar ne. Labai supranta-

ma. Lietuvos vyriausybė neišleisdžia jokių nepalankių sau žinių, tad ir šiuo sykiu viskas yra aštrioje cenzūros kontrole. Jeigu valdžia būtų jau apsidirbusi su ūkininkais, be abejo, būtų pranešta ir vyriausybė būtų pasigyrusi, kad jos policija «iš vagos išstumtiems ūkininkams» burnas užgnaužė tautišku švinu. Bet tuo tarpu tu žinių nėra, tai reikia manyti, kad ūkininkų neramumai ten neužsibaigę.

KONCERTAS — BALIUS

BRAZILIJOS LIETUVIŲ JAUNIMO S—GA «VILTIS» Š. M. GEGUŽES 16 d. LIETUVIŲ NAMUOSE, RUA BANDEIRANTES, 92 RENGIA PUIKU

BALIŲ KONCERTA

Programa bus įvairi: solo, duetai, kvartetai ir bendras «VILTIES» choras padainuos puikių dainų. Po koncertinės dalies šokiai iki ryto prie geros muzikos

Pradžia 8 valanda vakaro, pabaiga — 4 valandą ryto

Visas šio koncerto pelnas skyriamas «VILTIES» žurnalo naudai.

Rengėjai.

Lenkai uždraudė prėkių importą

«Pat» praneša, kad Lenkijos ministerijų kabinetas išleido dekretą, kuriuo uždraudžia visų prėkių importą iš užsienių.

Lenkijos miestai dega

Havas praneša, kad šiomis dienomis Lenkijoje sudegė keli miestai, kaip Zamose, Dávidrodek, Lašov ir kt. Kokia šių gaisrų priežastis, nežinia.

Kada panaikinta mirties bausmė Brazilijoje?

Paskutinė mirties bausmė Brazilijoje buvo įvykdyta 1890 metais. Iki tų metų nuteistieji mirti buvo pakariamai. Bet vyriausybė išleido dekretą 1890 metais ir mirties bausmę panaikino. Net ir kalėjimo iki gyvos galvos bausmės Brazilijoje nėra. Visa tai laikoma per dau žiauriomis. Didžiausią bausmę Brazilijos teisė žino tik 30 metų kalėjimo.

Amerikos didžiausias plėšikas, Iletuvis, sugautas

Po Al Copones, po Dellingerio, didžiausių plėšikų siaubu Amerikoje tapo lietuvis Albinas Karpis. Daug laiko kaip policija jį gaudė, bet Karpis visada pasprukdavo iš policijos negu. Jis yra pavogęs keletą milijonierių ir už paliuosavimą jis yra gavęs daug pinigų. Pereitą savaitę, vis dėl to, policijai pasisekė Karpių paimti.

Karpis yra dar jaunas ir abu jo tėvai gyvena Amerikoje.

Ispanijoje bažnyčios dar dega

Ispanijoje per pirmo gegužės darbininkai sudegino vieną dešiniųjų partijų klubą ir Cullero mieste vieną bažnyčią.

Daug žuvo nuo žemės drebėjimo

Kinijoje, Linshan apylinkėj nuo žemės drebėjimo žuvo 80 žmonių ir apie 2000 taip sužaista.

Reikalingi laikraščio Aido parduėjai

Villa Bella, Bom Retiro, Canindė, Belém ir kituose miesto rajonuose Aido parduėjai—platintojai. Vaikai čia gali gerai uždirbti, nes duodamas geras nuosimtis. Prenumeratorių, kuriems buvo įteikiamas laikraštis per išnešiotąją Biliūniuką, prašome pranešti savo adresus. Rua da Mooca, 424.

LAIŠKAI REDAKCIJOJ

J. Visockis, J. Bulota, J. Saldukaitis, A. Ramoška, V. Urniežis, J. Navickas, S. Vaitukaitis, J. Tolūtytė, A. Vitkevičius, J. Zakarevičius, J. Viliamas, M. Kaminsky

Apžvalga

ARGI JU V.SU GALVOS TUŠČIOS?

Kiekvienas, kas skaito Pietų Amerikoje leidžiamą «kazioną» lietuvišką spaudą, pamano, jog minėtų laikraščių pisoriai turi visai tuščias galvas, jei jie taip dažnai ir taip daug neprotinių dalykų prirašo.

Dažnai skaitome sanpauliškiame «Lietuvio» daug nesąmonių prirašyta, kur jie, begarbindami Smetoną, įsiklanpina į tokią to laikraščio pisoriam, ne aiškiai balą, kad pradeda Smetoną lyginti su Lietuva, lietuvių tauta su švogerių diktatūra, Lietuvos valstybę, su smetonine. Ir jei kartais «Aidas» išsitaria prieš tokią Lietuvos brudą, tai «Lietuvio» pisoriai šaukia ir kaukia, kad «Aidas» Lietuvą žemina.

Taigi, mes nįsistebim, kad sanpauliški «kazionai» «redaktoriai» ant Smetonos plikės įsivaizdina Lietuvos valstybę, o jo barždoj — lietuvių tautą. Nes tai dar pasakų vaičiai, kuriems tinka botaga pliauskoti.

Bet štai ir Argentinos lietuvių «kazionos» spaudos redaktoriai irgi rudo tokią pat savo «imintį», kaip ir mūsų.

Ot, ir galvoji, žmogus; argi jau ji visų galvos tuščios?

Kaip žinome, Argentinos lietuvių kolonijoj dabar lankosi keliauninkas Šalčius; jis ten sako prakalbas, dalyvauja parengimuose, aplanko draugijas ir lakeijas, dalyvauja mintimis ir tt.

Šalčius savo pašnekiuose su Argentinos lietuvių kolonijos žmonėmis, matyt, užmiršo pagarbinti smetoninę reakciją ir ją argentiniečiams išgirti, kas prie pasiūtimo privedė «kazionos» laikraščio «P. A. Žinių» pisorius. Girdi, jei Šalčius negarbins Smetonos prieš argentiniečius, jei jis lankosi neatsišklausęs «P. A. Ž.» pas lietuvius, tai jis yra Lietuvos priešas, išlavikas, šioks, toks ir anoks.

Iš viso to matosi, kad ir argentiniečių lietuvių «kazionos» spaudos pisoriai nė kiek aukščiau nestovį už sanpauliškius bandeirantininkus.

O mes buvom kitos nuomonės.

DIDELĖ MIELAŠIRDYSTĖ...

Lietuvoje, Telšiuose, kunigai leidžia laikraštuką, vadinamą, «Zemaičių Prietelius». Kartais jis prirašo tokių kvailysčių, kad patys zemaičiai pradeda juoktis iš savo durnaus «prieteliaus».

Neseniai Lietuvoj buvo pasninko laikas, gavėnia, per kurią kunigai draudžia savo avėlėms valgyti mėsinius ir pieniškus valgius ir kad tuos produktus kumpius, kiaušinius, sūrius atiduotų «ant bažnyčios».

Ir tos gavėnios laike, minėtas kunigiškas «prietelius» rašo:

«Neturintieji valgyti, atleidžiami nuo alkinimosi įstatymo (nuo pasninko — Red). O dėlko? Dėl to, kad bažnyčia maloni motina».

Toks «prieteliaus» leidimas būtų labai juokingas, jei nebūtų durnas. Reiskia, visi kurie nebeturi ko valgyti, gali nesialkinti. Bet tas «prietelius» nepaiškino, kaip galima būti sotiems nieko nevalgant.

Kodėl kunigai tokie mielaširdingi, kad leidžia neturintiems ką valgyti nepasninkauti, «prietelius» atsako «kad bažnyčia maloni motina».

Ot, jei toji «malonioji motina» neturintiems valgyti, duotų iš klebonijų po kepalą duonos, po kumpį, po svarą sviesto. Bet dalijimas valgio neturtėliams, tai nėra bažnyčios, tos «maloniosios motinos», programa.

VILTIES ŽURNALAS

Gavome tik ką iš spaudos išėjusi 3 nr. Vilties S-gos žurnalą «Viltis». Žurnalo spauda svarbi. Redaktorium yra S. Puišys, kuris ir katalikišką «Šviesą» redaguoja.

AGRIKULTŪROS IR KOLONIZACIJOS BENDROVĖS „GRŪDO“ VALDYBOS PRANEŠIMAS

«Grūdo» žemės apžiūrėjimo komisija, sudaryta iš valdybos narių: J. Šimbelio, S. Ambrozjeaus, F. Čemarokos ir K. Uekaus, gegužės mėn. 1 d., buvo nuvykusi į pasiūlytą pirkimui fazendą Sāo Joaquin, prie Sāo Joāo žemės, apžiūrėti šią fazendą. Apžiūrėjusi šią žemę, komisija praneša:

Fazenda vadinama Sāo Joaquin, 50 kilometrų nuo S. Paulo, gelžkelio Sorocabana linijoje. Artimiausia nuo fazendos stotis yra Sāo Joāo. Nuo stoties ligi fazendos rubežiaus 5 kilometrų, o ligi fazendos administracijos buveinės 8 kilometrų.

Kelias nuo stoties į fazendą yra geras, automobilis daro į valandą 60 kilometrų. Pačios fazendos žemė yra geri keliai ir išsiakoję į visas fazendos puses. Įvažiuojant Sāo Joaquin fazendon, beveik prie rubežiaus, stovi fazendos mūrinis namas, kur veikia krautuvė-sandėlis. Toliau tuo pačiu vieškeliu važiuojant fazendos teritorijoj puikioje vietoje pastatyta koplyčia—malnamis, o dar toliau į šalį nuo centralinio fazendos vieškelio gražus mūrinis namas, tai mokykla, kuri veikia ir turi brazilių valdybos mokytoją. Netoli fazendos sodybos stovi «Light & Power» kompanijos valdininko namas. Toje pačioje vietoje skersai fazendą perkerta elektros tinklas ir į «Light & Power» valdininko namus praveistas telefonas.

Fazendos sodybą sudaro du gana dideli namai mūriniai, aplink išgrįstas kiemas ir įvairių — slyvų, kriaušėlių, obuolių, pelečių sodas. Fazendos laukuose matosi išmėtyti namukai kolonistams. Pagal administracijos suteiktą informaciją, 11 plytinių namų dengti «dokaukomis», 16 molinių namų «dokaukomis» dengti ir apie 40 molinių namų dengtų šiaudais.

Fazendos rubežiai sudaryti natūraliai: iš vienos pusės viršukalnių, vadinami «espigonais», kitos vietose rubežiuose eina upeliai ir tik keliuose vietuose — vielių tvora.

Žemės topografiga gera. Tiesa, aplink fazendą matosi dideli nelygumai ir kalnuotumas, kuris vaizdą šiek tiek pagadina. Bet tikrumoje fazenda Sāo Joaquin yra beveik didesnį daugumo, lygumoje, tai ir pirmo žvilgsnio bloga nuotaika pranyksta. Tik viena dalis fazendos, kur sudaro rubežį, kalne viršūnės šiek tiek padidina vaizdą, bet tos aukštumos atšlaitose yra prisodinta kavos (apie 6.000 medelių), o kita dalis apaugusi mišku, tai tas blogas vaizdas irgi atsitauso. Jeigu neatsirastų norinčių aukštesnes vietas, tai tuomet galima būtų jas su miškų ir kava išdalyti visiems kolonistams, kad kiekvienas turėtų miško medžiagos ūkio reikalams ir būtų pilnai aprūpintas nuosava kava. Čia kava auga nė kiek ne blogiau, kaip ir Paranoj Barbosos fazendoje, nors čia fazenda kiek apšėsta.

Vandens klausimas irgi geras, nes turi daug mažų upelių ir daugybę

jų intakų ir istakų, kurių vienas eina pro pat fazendos sodybą. Tame upelyje galima padaryti tvenkinį ir pastatyti fazendos sandėliuose esamą turbiną elektrai gaminti, arba kitiems neudingiems tikslams vandens jėgą sunaudoti.

Žemės derlingumas yra vidutinis. Yra žinoma, kad arti Sāo Paulo I rūšies žemės (terra roxa), galima sakyti, visai nėra, o taip pat ir antros rūšies žemės šioje zonoje labai mažai galima rasti. Bet fazendoj S. Joaquin antros rūšies žemės yra gana daug. Antros rūšies žemė skaitoma «massapé vermelho» ir «terra vermelha»; gi «massapé preto» skaitoma trečios rūšies žemės. Bet tokia žemė gali būti ir antros rūšies, jeigu turi didelį nuosimtį organinių trąšų-puvėsių. Ketvirtos rūšies žemės skaitoma paprastas molis arba smėlis neturintieji savyje arba labai mažai turintieji pūvėnų.

Fazendoje S. Joaquin ketvirtos rūšies žemės kaip ir nėra, daugumoje trečios ir mažumoje antros rūšies. Villa Silvania antros rūšies beveik visai nėra, ten tik trečios ir ketvirtos rūšies žemė.

Ekonomijos atžvilgiu Fazenda S. Joaquin turi labai didelės vertės žemę yra derlinga, arti ne tik gelžkelio, bet ir nuo S. Paulo miesto, kur labai lengvai gali realizuoti įvairius ūkio produktus be didelių transporto išlaidų.

Dabartiniu laiku didelis fazendos žemės yra išnomuota po 300\$ už vieną alkerį. Nuomininkai savo sklypuose sodina bulves, kukurūzus, pupeles, mandioką, svogūnus, česnakus ir k. augalai, kurie vienais metais gali būti realizuojami. Šių nomininkų terminas baigiasi su šiuo metų derliaus nuėmimu.

Kainos atžvilgiu, galima sakyti irgi tinkama lietuviams; fazenda S. Joaquin parsiduoda pigiai, viso su virš 800 alk. už grynus pinigus 350 kontų, t. y. su virš 400\$ už alk. Išsimokėjimui trims (3) metams 400 kontų, t. y. vienas alkeris atseina apie 500\$. Villa Silvania tokiame pat atstume nuo gelžkelio, žemė parduodama po 10 kontų už alkerį. Tuo tarpu faz. S. Joaquin už Villa Silvania toliau nuo S. Paulo tik 25 kilm.

Todėl būtų labai gaila, kad fazenda S. Joaquin su savo derlingomis pigiomis žemėmis nepatektų į lietuvių rankas.

“G.” I. S.

REIKALINGI DARBININKAI

Rinti ir prityrę darbininkai reikalingi gelžkelių spalų apdirbimui iš Ekalių miško. Darbas akordinis, arti S. Paulo. Darbo sąlygos ir uždarbis geras. Dėl smulkėsių žinių kreiptis pas Juozą Žemaitį Villa Zelina, Av. Zelina, 63, nuo 6 val. vakaro

IMIGRACIJA iš EUROPOS IR kitų krastų

Turim leidimą įvežti Brazilijon giminės ir žemdirbius su užstatu ir be užstato. Patarnavimas skubus ir sąžiningas. Mokėstis

MENESINIAM ISSIMOKEJIMUI

Laivakortės iš visų pasaulio uostų specialiomis kelionės sąlygomis.

Soc. Paulista de Imigração e Colônhização

Rua 3 de Dezembro, 48 — 3° aukš. salės 11 ir 12 — S. Paulo

Gimtaji krašta prisiminus

Agr. B. Laukšas

(tąsa iš 18 nr°.)

...Čia centų reikalas, bet kam dar duoti pinigų, žinodamas, kad išdepinų liko. Jei jau ten išsibaigs, tai gal ir aukotum. Nes nesant iš kur bevogti žmonės gali badu išmirti...

Ir taip susilaikau nuo aukavimo vien dėlto, kad sumažinus fondus, o tuo ir vagysčių skaičių; nes aiškiai matosi, kad aukavimai yra visuomenės tvirkinimus, nes jaunus rinkėjus pratinama elgėtauti, o senius — surinktus pinigų vogti. Turint stambiają sumą litų rankoj, retam neateina pagunda, juos «nusavinti», žinant, kad kalėjime gausi tik menkas atostogas su ministeriška «alga».

Laiška neši paštan, o tarpdury jau stovi kitas šarlatanai su knyga rankoje. Esą už šimtuką patilpsikvagon, kur būs aprašyta visa kilmė, gimimas ir tt. Koks ūkslas, taip ir nepavyksta išklausti. Policija, matyt, tokių nepersekiuoja, ir pamaneš, kad arti naujo bajorų luomo įkūrtuvės, žengi pirmyn neatsisveikines, nes jauti, kad tai priešinga ir dabartinei konstitucijai, su kuria jos autoriai nesiskaito, leiddami veikti «Lietuvos bajorų sąjau» su «šviesiausias kunigaikščiais Gediminaiš Beržanskiais Klausčiais Juozų Petų ar Raulų sūnais pomen» (tai viena pavardė).

Grįžęs iš pašto, jau randi įsirioglinusį kambaryje «menininką», kuris kaišiodamas panosien «vadų» paveikslus ir gravuras, įsakančiu tonu rėžia, kad esą, kiekvienas valdininkas privalęs savo tautą, tėvynę ir jos vadus mylėti ir jų paveikslais savo kambarys puošti.

— Na gi tu, šunsnuki, — galvoji, — manai, kad aš homoseksualistas, kad «vadus» mylėčiau. Pagalvojęs tikusilaikau ir pasitenkini tokiu atsakymu: «kad iškabinus «vadų» paveikslus, svečiai gali pamanyti, kad noriu kategorija aukščiau pakilti, ko faktinai netrokšti».

«Piršlys», tartum atspėjęs mintį, kad čia neMiunchenas, atsiprašęs mandagiai, išsikrausto, gal būtų, tiesiog policijos nuovadon papildyti «biografiją».

Ant tiek ta valkatiada Lietuvoj pakilus, kad net patys «vadai» jų nesusigaudo. Kaip ryškus pavyzdis gali būti sekantis, girdėtas iš paties žemės ūkio ministerio lūpų atsitiktinai.

Pas jį atvykęs Vytauto ar kito šventojio muziejaus aukų rinkėjas, kuris esą, atsisakęs paimti 50 litų auką kaip per mažą sumą. Jei taip, savi-ninkas paprasė svečią už durų.

Jei patys «vadai» taip elgiasi su jų idėjų remėjais ir talkininkais, tai matyt, kad ir jie ir apse savo sėbrus yra nekokios nuomonės. O jei tai daroma ramybės dėlei, tai reikia suprasti, kokią ramybę turi jų valdiniai—valdininkai, kuriuos tokia šarlataneria atakuoja debesiais, kaip šarlančiai.

Ar tskiose sąlygose proto darbas yra įmanomas ir produktingos, jie patys gali atsakyti. «Vadai» valkatas gali išmesti lauk, o valdininkas kiekvieno bijo kaip zuikis, žinodamas, kad nuo kaikiurių priklauso jo likikas. Ir taip valdininkai šeria ištisas vagių gaujas, kad tik neatsidurus gatvėj.

Viską būtų dar galima suprasti, bet nesuprantama yra viena: kokiam tikslui buvo lupami iš vargšo valdininko gaunančio vis 100-200 litų algos «vadams» dvarus pirkti? Tai tas lieka neišku. Juk «vadai» algas patys sau nusistato, pamosėje turi pilną «lovį», bet jie iš savo valdininkų «neprivalomai» klausinėja, kiek kuris valdininkas aukos «vadui» ant dvaro. Viršūninko paklausimas bei pasiūlymas, yra lygus įsakymui ir, žemesniaji laipsniai, gandydami savo duonos kąsnį, aukštesniems pataikauja.

(Bus daugiau)

20 metų plėšiku naguose

Lietuvis Juozas Stanevičius praleido 20 metų Brazilijos miškuose su piratais ir indėnais. — Persisamdė tiesti gelžkeli, o patėko nelaisvėn. — Laimingai paspruko iš plėšiku nagų.

„Argentinos Lietuvių Balsas“ paduoda įdomų aprašymą apie lietuvių Juozą Stanevičių, kuris per 20 metų išbuvo Brazilijos plėšiku belaisvėje, Rio Negro teritorijoje, Matto Grosso estade, kaip jis ten pakliuvo ir kaip išsilaisvino ir išvido pasauli. Čia mes paduodame tik santrauką to viso aprašymo, kuris tilpo „Balse“.

Juozas Stanevičius yra kilęs Skirsnemunio parapijos, Paimsrės kaimo, Raseinių apskrities. 1912 metais atvyko Argentinon ir apsigyveno Rosario mieste. Tuo laiku buvo samdomi darbininkai į tolimas provincijas neva gelžkeliui tiesti. 1916 metais pasirašė sutartį trimėnesiams ir Juozas Stanevičius ir buvo nuvežtas neva ant tiesiamo gelželio tarp Paragvajaus ir Brazilijos. Atvykus į vietą, Matto Grosso estada, Rio Negro teritorijon, darbininkai nebuvo pristatyti prie sutarto darbo, tiesti gelžkelį, bet turėjo dirbti kitą darbą. Po trijų mėnesių užsibaigė kontraktas ir Juozas Stanevičius paprašė sumokėti sutartą mokesį, po 7 pezus į dieną. Bet jo monas pareiškė: „gerk ir valgyk kiek tik nori, tik pinigų neprasyk. O jei buntavosiesi, arba bandysi pasprukti, štai ką gausi“. Ir prikišo revolverį.

Vadinasi, J. Stanevičius buvo patėkęs į plėšikų vergiją ir jis jiems turėjo dirbti visokius darbus, už tai gaudamas maistą. Bet pinigų niekas nemokėjo.

Šioje vergijoje mūsų tautietis buvo priverstas būti 20 metų, kurioje jis nieko nematė, apart indėnų ir įvairaus darbo, kurį jam uždavė virtę piratai kultūringi kreožai bei Europos adventuristai. Kadangi jo draugai buvo indėnai, laukiniai Rio Negro gyventojai, tai jų papročių turėjo laikytis. Dėvėjo jis Adomo „rubais“, miegodavo jis ant grynos žemės per visą 20 metų.

Nei pabėgti, nei pasipriešinti net ir nusiminimą parodyti jis negalėjo. Kiekvieną tokį vergą mėginusį pabėgti, nušaudavo, o jeigu tą vergų išnaudotojais — piratai pastabėdavo bile kurio nors belaisvio veidui nusiminimą, tai irgi nušaudavo; nes jeigu žmogus nusiminęs ir susimąstęs, reiškia, jis galvoja apie išsiliosavimą.

Tokiose sąlygose gyvendamas Stanevičius turėjo veidmainiauti ir nuduoti veidą linksma ir patenkiuta

nors širdyje jis nešiojo vieną mintį, kad pabėgti. Visa tai nuduodamas, Stanevičius susidraugavo ne tik su savo pavergėjais, bet ir draugiškai gyveno ir su indėnais ir sykiu dalyvaudavo juos ruošiamuose „festose“ — baliuose. Piratai tokius balius dažnai darydavo ir į juos sukviėdavo indėnų ypač jų moteris, nes ten kitokių moterų nebuvo. Tokių balių dalyviai visi nuogi linksminasi ir girtuokliauja. Visi „festose“ dalyviai turi gerti iš cukrinių kanų pagamintą gerimą. Kas nenori bei atsisako gerti, toks yra įtariamasis ir baudžiamas. Be to, tokiose „iškilmėse“ susirinkusieji lošia iš pinigų, nes pas piratus — plėšikus jų nestinga. Lošimas vadinamas „tibo“, metamas kaulas ir reikia atspėti, kuriuo šonu kaulas apviręs.

Kadangi Stanevičius jau buvo pasidaręs indėnu ir plėšiku „draugu“, tai jau jo labai ir nesaugojo. Bet jame mintis apie pabėgimą visuomet budavo. Ir kuomet jis „festuose“ išlošdavo pinigų, tai juos paslėpdavo ir taipė juos pabėgimui.

Prieš šešetą metų Rio Negro slėnin nusileido vianos mokslinės ekspedicijos orlaivis. Stanevičius tiems lakūnams įteikė parašes tokį laiską:

„Pranai Stanevišui, Kauno gubernija, Rusija, Skirsnemunio parapija, Raseinių pavietas, Paimsrės kaimas. Esu gyvas ir tikiuosi išsigelbėti“.

Tas laiškas buvo rašytas tėvui. Ir istikrųjų Juozas Stanevičiaus viltis — išsigelbėti, išsipildė.

Kuomet piratai su indėnais ir jų moterimis smarkiai užė per vieną „festą“, tai Juozas pasinaudojo ta proga, ir spruko iš tos vergijos į Paragvajų. Ir po kelių mėnesių kolonės, mūsų tautietis pasiekė Argentiną ir Buenos Aires miestą. Čia vietos policija nurodė Lietuvos atstovybę kur jis pirmiausiai ir kreipėsi. Ir tik dabar jis sužinojo, kad Kauno gubernija nepripriklauso Rusijai, kad cara irgi nėra ir kad Lietuva yra jau nepriklausoma valstybė. Lietuvos konsulas Buenos Aires mieste rupinasi jam išduoti lietuvišką pasą.

Juozas Stanevičius lietuviškai dar nepamiršo ir kuomet „Balso“ redakcijoj jam buvo pranešta, kad Argentinaj gyvena jo pusbrolis Jurgis Norkaitis ir buvo perskaityta jo pavardė, tai J. Stanevičius apsiverkė... Dabar jisai turi 40 metų amžiaus.

Lietuvos Naujienos

Gražiškių įvykių bylos kaltinamasis aktas jau surašytas

Prieš kurį laiką kariuomenės teismas sprendė pereitos vasaros Gražiškių įvykių bylą ir kelis kaltinamuosius nubaudė įvairiomis kalėjimo bausmėmis. Tačiau vyriausiais tribunolas bylą kasavo, nurodydamas, kad ją turi spręsti ne kariuomenės teismas, bet apeliaciniai rūmai. Dabar apeliacinių rūmų prokuratūra Gražiškių įvykių byloje kaltinamąjį aktą jau surašė ir bylą perdavė apeliaciniam rūmams.

Parvėš Jono Biliūno palaikūs

1907 m. Zakopanėje, dabartinėje Lenkijoje, mirė žinomas mūsų rašytojas Jonas Biliūnas. Prieš mirtį jis pagėidavo būti palaidotam ant „ventosios upės kranto. Tačiau jo palaikai buvo palaidoti ir ligšiol tebėra Zakopanės kapuose. Dabar rašytojas A. Vienuoelis — Žukauskas, velionės žmona Julija Biliūnienė — Matijošaitienė, prof. Aug. Janulatis ir dr. A. Garmus daro pastangų Jono Biliūno palaikūs pargabenti į Lietuvą Tikimasi, kad jie į čia bus parvežti dar šią vasarą. Rašytojas Biliūnas bus palaidotas jo gimtinėje — Anykšėiuose.

Ginčas dėl krikšto

Šiluvoje pil. M. turėjo nekrikštytus vaikus kurių vieną prieš mirtį pakrikštijo. Bet klebonas M. G-dui neleido savo mirusio vaiko laidoti kapuose tol, kol nepakrikštys antro savo vaiko. M. G. atsikalbinėjo, o klebonas spyrėsi neleisti ir tiek, sakydamas, kad ir tas vaikas, kuris miręs, nekrikštytas ir reikalavo pristatyti mirusiojo vaiko metrikus, o tuos metrikus turi kaip sykis tas pats klebonas, kuris norėjo užginčyti vaiko krikštą. Tai kunigai elgiasi.

Kauno miesto valdybos ponai nusipirko sau dvarą

„Lietuvos Žinių“ 47 numeris randam šitokią žinią:

„Kauno miesto savivaldybė jau užpirkė Vaisvydavos dvarą. Dvare yra 80 ha žemės ir trobesiai. Už dvarą esą sutarta mokėti 85,000 lt. Tame dvare savivaldybė numato įtaisyti gėlyną, o vėliau ir poilsio namus atosto gaujantiems savivaldybės tarnautojams.“

„Lietuvos Žinios“ 58-tam numery praneša, kad Kauno darbo biržoj esą užregistruota 1,565 bedarbiai - 1066 vyrai ir 499 moterys.

Kauno bedarbiai neturi pastogės o biurokratai perkasi sau dvarus ir taiso gėlynus savo atostogoms. Ir visa tai už miesto gyventojų pinigus.

Tai, ką reiškia diktatura, kur piliečiai negali kritikuoti valdžios!

Pernai į Lietuvą užsienių lietuviai atsiuntė per 4,000,000 litų

Nežiurint sunkesnių laikų užsienių lietuviai dar nepamiršta savo giminių Lietuvoje. Jie pernai savo gimimėms atsiuntė 4,232,000 litų grynais pinigais. Stambiausią pinigų sumą — 3,800,000 litų — atsiuntė Juntinių Valsčių lietuviai (1934 m. jie buvo atsiuntė 5,520,000 litų). Pe to, užsienio lietuviai kasmet atsiunčia dar įvairių brangių dovanų.

Kaune bus Švedijos atstovybė

Švedų parlamentas priėmė užsienių reikalų ministerijos biudžetą ir sutiko su vyriausybės pasiūlymu įsteigti Kaune nuolatinę švedijos pasiuntinybę su pasiuntinybės patarėju, kuriam busiančios suteiktos charge d'affaires teisės.

Kiek uždirba Lietuvos žmonės

„Verslas“ paduoda palyginimą kiek uždirba per metus vidutiniškas gyventojas Lietuvoje ir kiek kaimynių šalių gyventojai padaro.

Palyginimas išrodo taip:

Lietuvoj 400 litų.
Latvijoj 500 litų.
Estijo 500 litų.
Suomijo 600 litų.
Švedijo 1,500 litų.
Danijo 1,550 litų.

Baudžia už Mažiaus prisakymo nepildymą

Savo dešimty prisakymų Mažius yra uždrandęs žydams „svetimteriatiai.“ Su merginoms susieiti Mažius nedraudžia, bet pavilioti nuo kito vyro moterį — nevalia!

Nors mūsų šventoji Lietuva yra valdoma Romos katalikų baznyčios, tačiau Mažiaus prisakymus ji šventai pildo. Tas žydų gyvenimo taisyklės mūsų kunigai vadina Dievo prisakymais, ir kas jų nepildo, tą baudžia.

Štai, šiomis dienomis Pasvaly buvo nubaustas darbininkas N. užtai, kad leido sau truputį „pasvetimotieriauti.“

Bylos aplinkybės buvo tokios: atvyko į Pasvalio apylinkę iš Ukmergės darbininkas N. ir dirbo sau, o išvykdamas išsivežė ir svetimą žmoną pas save; tik palaikęs apie 3 savaites, ją pasiuntė atgal pas vyrą. Gal but vyras ir nebutų koles bylos, jei žmona nebutų gražinta, bet žmona sugrįžo ir pradėjusi vyrui skustis.

Įveda da didesnius mokesčius

Savo biurokratiškam aparatui palaikyti, Lietuvos tautininkai tariasi praplėsti žyminį mokesnį. Kas norės parasyti kokį skundą ar prašymą Sme tonai, miesto valdininkai ar kitokiam tautiškam „dešiatninkui,“ tas turės nusipirkti ir priliptyti prie tokio rašinio vadinamą „žyminio mokesnio“ ženklą. Ir be to da turės uždėti paprastą pašto ženklą ant konverto.

Na, kodėlgi nepastatyti savo policieškų su revolveriais ant visų gatvių kampų ir nepradėt kraustyti praeiviams kišenių? Tuomet jau tikrai piliečio litas neišsisuktų iš tautininkų nagų.

Kiek Lietuvoj dabar kaštuoja žeme

Šių metų pradžioje buvo apskaičiuota, kad Lietuvoje pirmos rusies žemės hektaras vidutiniškai kaštuoja 564 litus, antros rusies — 430 litų, o trečios rusies — 300 litų. Aukštesnė žemės kaina yra Klaipėdos krašte. Vienas hektaras žemės ten kainuoja: pirmos rusies — 638 litus, antros rusies 499 litus, trečios rusies 345 litus.

Lyginant su pernykščiais metais dabar žemė daugiausia atpigo Klaipėdos krašte, Vilkaviškio, Marijampolės, Alytaus, Zarasų ir Trakų apskrityje. O Kedainių, Iaulių, Mažeikių, Telsių ir Kretingos apskrityse žemė nežymiai pabrango. Bendrai, jau nuo pernai metų vidurio žemė Lietuvoje, ima pamatų brangti. Taip pat apskaičiuota, kad hektarą žemės be trobesių vieneriems metams galima išnuomuoti už 19—39 litus Lietuvoje ir už 37 litus Klaipėdos krašte.

Persišovė baletu šokėjas

Kovo pradžioje, savo bute, Oze' lienos gt., Kaune, iš pitalieto persvė valstybės teatro baletu šokėjas Savižudis be sąmonės nugabentas esto ligoninėn.

Nors V. dar tebėra gyvas, sveikatos stovis sunkus.

100-METĖS PASAKOJIMAS APIE LIETUVOS PRAEITĮ

Prieš antrąjį lenkmetį vienas baudžiauninkas ant kojų pastatė visus dvarininkus. Tai Andrius Kukta. Prieš jį drebėjo visi dvarai, nebuvo dvaro, kuris nepasiduotų, jam užpuolus. Dvarininkai prakeiksmus korė ant jo galvos, o muzikai garbino, kaip šventąjį, nes jis gynė juos nuo ponų. Tik išgirdavo, kad koks dvarininkas skriaudžia baudžiauninkus, užpuldavo jį dvarą, išplakdavo dvarininko šeimą, negailėdamas nė moterų, ugnin paleisdavo dvaro trobas, grobiu pasidalindavo su baudžiauninkais, išnykdavo taip, kaip ir pasrodėdavo.

— Kiek žmonių turėjo Kukta, niekas neapasakys. Kartais užpuldayo puotų metu ir daug dvarininkų užmušdavo. Taip Andriaus Kuktos vyrai dirbo apie 10 metų, kol juos sumušė rusų kareiviai. Mat, lenkai dvarininkai prašė rusų pagalbos. Kur dingo Kukta, nežino. Vieni sakė, kad žuvo dvikovo su kažkokia grafaite, kuriai leido save nušauti ir tuo atkeršyti už tai, kad jis užmušė jos tėvą, kiti sakė, kad pirkto kažkur polivarką ir apsigyveno jame su savo

žmonėmis; dar kiti sakė, kad pabėgo į Prancuziją.

— Kukta buvo labai drusus vyras. Jis vidury dienos įeidavo į dvarą, apsižiarėdavo ir dingdavo miške. Kartais dvarininkai pamatydavo, bet nepažindavo, — budavo persirengęs. Kiekviename dvare jis turėjo daug jį mylinčių baudžiauninkų, kurie jam papasakodavo net ir per kokius vartus lengviausia į dvarą įeiti, kada dvarą saugoja rusų kareiviai.

Apie Kukta senį žmonės daug pasakoja, Marija Krušinskaitė tvirtina, kad jis iš Elzbietiško dvaro. Ji sakosi jauna budama jį sutikusi. Tai buvęs jaunas, tamsaplaukis vyras su žvaliomis, bet liudnomis akimis, dėl kurio daugelis jį mačisų bejoraičių pamiršdavo skriaudas ir iš proto kraustydavosios įsimyčėjus'os. M. Krušinskaitė pasakoja tokią jo gyvenimo istoriją:

Jis gimė Elzbietiško dvare. Jo motina buvo muzikė, o tėvas — Elzbietiško ponas, išniekinęs gražią baudžiauninkę.

(Bus daugiau)

Abisinija pralaimėjo

Iš viso ko matosi, kad Abisinija karą pralaimėjo su italais. Italų kariuomenė prie abisinių sostinės. Abisinijoje suirutė didžiausia. Sostinė sudeginta, plėšikų gaujos plėšia ir žudo žmones. Svetimų valstybių atstovybės taip pat daugumoj sugriautos, svetimų šalių irgi dar išužulyta. Jokios valdžios nėra. Gatvės pilnos lavonų. Abisinijos imperatorius su savo šeima ir ministrais pabėgo visai iš Abisinijos. O italų kariuomenė jau žengia į Addis Abebą.

Taigi Italija karą laimėjo, kaip atrodo, visu šimtu nuosimėnu, nuklodama Abisinijos tyrus žmonių lavonais. Nuo šio kruvino žygio, fašizmas dar labiau triumfojančiai iškels savo galvą.

Kodėl gi Abisinija taip lengvai pasidavė? Kodėl jos imperatorius apėjo savo šalį ir pabėgo?

Korespondentas Christovam Ozanne iš Džibuti, francuzų uosto, rašo, kad Abisinijos imperatoriui jau esą nebuvo kitos išeities, kaip tik bėgti. Nes paskutiniu laiku daug abisinių karių grįždavo iš fronto sužaloti ir visokias žinias nepalankias sugrįžusie-

ji pasakodavo apie nepasisekimus abisinių. Tas labai erzino abisinius ir kėlė didelį nepasitenkinimą imperatorium. Sostinėj bruzdėjimai prieš imperatorių buvo pradėję reikštis ir imperatorius matė, kad artėja pavojus nuo savo žmonių; kad žmonių meilės ir pasitikėjimo jau nebeliko. Tad ir nutarė bėgti.

Italai užėmę Addis Abebą, jau rengiasi apsukti Abisinijos imperatorium Mameleko anuką. Taigi visa Abisinija pereis italų kontrolėn, kaip japonai padarė su Mandžurija.

Italų pasisekimas Afrikoje, padrasins ir kitas imperialistines valstybes. Vokietija matydama Italijos veržimąsi, nesnaus ir ji. Anksčiau ar vėliau Vokietija žygiuos, nes ordvės plėtimas vokiečių tautai, Hitlerio yra pirmas planas. Kas žino, ar nebus tik vokiečių «ansluso» pirmas žingsnis padarytas į Lietuvą?

Pavojus rimtas, nes Italijos fašizmas, kaip tik pakėlė galvą ir vokiskam fašizmui, kurių tikslai vienoti.

L. N-tė

Kaip vienuoliai medžiojo lietuvius

Senovės vokiečių kariams, ojusiems Maž. Lietuvos ir gretimų sričių gyvenojams pavergti, vadovavo Vokiečių Ordinas. Šis ordinas — tai vienuolių brolija, kurios svarbiausias tikslas buvo ne poteriauti, bet kariauti su pagonimis. Vokiečių Ordinas, laimėdamas bei romiamas popiežiaus ir to me'o viso katališkojo pasaulio, ėmė puliti lietuvius, vartodamas žiauriausias priemones pavergti. Kol kraštas buvo nenukariautas, tol svarbiausios priemonės jam pavergti buvo kardas ir ugnis. Lietuviams tada, kaip pagonims, nepripažinta teisė gyventi šiame pasaulyje, ir vokiškų ponų karių į juos žiūrėta taip, kaip šiandien medžiotojų yra žiūrėta į laukinius žvėris. Kaip kad šiandien medžiotojams yra smagu gaudyti bei šaudyti laikinius žvėris, tai senovėje lietuvius medžiojimas taikdavo didžiausio smagumo vokiškiems kariams ir jų svečiams dūdikams iš kitų Europos kraštų.

Išidėmetina yra pačių vokiečių autorių atsiliepimai apie kovos priemones, kurias vartojo senovės vokiečiai, nukariaudami Maž. Lietuvą ir kitas lietuviškas sritis. Vokietis dr. A.

Horn rašo: „XIV-ame amžiuje klestėjo lietuvių medžioklės sportas. Irstančiai Europos riterijai buvo mados dalykas traukti į Prūsiją, ten pergyventi kiek galima daugiau nuotykių ir daug lietuvių išžudyti. Bendrai, tai buvo ta pati patrauka, tas pats palinkimas, kuris šiandien medžiotoją siūdo ant laukinių gyvulių.“

Vokietis Suchewirt, Algirdo laikais pats dalyvavęs lietuvių medžioklėje, sako, kad Lietuvoj «žulyta, gaudyta ir deginta dėl labai kilnios Marijos ir garbingiausios krikščionybės tikėjimui praplatinti». Suchewirt rašo, kad žmonės buvo išvedami kaip medžioklės ėmės, buvo padegami kaimai, jog net dangus įkaisdavęs. Kas jiems skausmo darydavo, tas mums suteikdavo džiaugsmo.

Buvęs Klaipėdos Luizos gimnazijos mokytojas dr. Zweck, kalbėdamas apie kryžuočius savo vaikale «Litauen» taip pat sako, kad «baisieji vyrai su baltais apsiaustais, kurie išgąsdino lietuvius iš taikingo ramumo, šėmininkavo krašte barbariškai».

Povilas Pakarklis.

PATEKO ZVALGVON DU JAUNUOLIAI

Pastaruoju laiku Lietuvoje labai platinami slapti atsisaukimai. Policijai buvo įsakyta žut būt surasti šiuos drausolis. Ir jai pasisekė du jaunuolius sučiupti su atsisaukimais.

Vienas tų dviejų yra Alfonsas Petraskas, gimęs 1908 m. Būdviečių kaime, Pajevonio valsė., Vilkaviškio apskr. nuo 1925 m. priklauso «Pavasario» sąjungai. Antrasis — yra Kostas Siugžda, gimęs 1911 m. Užupių kaime, Pajevonio valsė., Vilkaviškio apskr., nuo 1935 m. priklauso «Pavasario»

sąjungai. Atsisaukimų jiems buvo atgabenta iš Vokietijos apie 30.000 egzempliorių apie 3 centnerius svorio. Atsisaukimai užvardinti «Broliai ūkininkai».

Kvotos metu paaiškėjo, kad visi šie atsisaukimai buvo spausdinami Vokietijoje, Stalupėnuose.

Darant kvotą yra sulafkyta 7 asmenys. Kvotą daro Marijampolės apygardos saugumo policija.

Baigus ją daryti, ji bus perduota prokuratūrai.

Hitlerinė tikyba Vokietijoje

Hitleris, paėmęs valdžią, uždarė Vokietijoje laisvamanių sąjungas o save paskelbė «pozityviu krikščionim» nepažymėdamas, kuriai tikybai jis priklatsys. Mokyklose įvedė privalomą mokymą ir atnaujino religinę priesaiką Staiga atsirado «tikrosios vokiečių tikybos», Votano kulto apaštalu, kurie pradėjo kovą prieš esamas protestonų ir katalikų tikybas. Prasidėjo kunigų areštai, tikinčiųjų darbininkų sąjungų uždarymas ir teismai vienuolių už spekuliaciją valiuta. Laikraščių antgalviai skelbė: Krikščionis išvaryti iš Sport — palasto! Šuviai į Falchabero kardinolo rumus! Maiseno vyskupas areštuotas!

Pasaulis nustebė: Iš kur staiga tokia religinė kova?

Vokiečių imperialistai jau Didžiojo karo metu panaudojo dievą savo sąjungininku. Ant visų kariškų dūbrų ir ginklų mirgėjo (Got mit uns) «Dievas su mumis». Pralošus karą, toks sąjungininkas liko nepopuliarus. Ir todėl rudmarškiniai vadai, jieškodami ekonomikoje ir politikoje, anot jų žodžių, «radikalios naujos», turėjo surasti ir «radikalios naujos» tikybą, kuri geriausiai atitiktų jų planus.

Prieš 30 metų mirusio filosofo Ničės idejos geriausiai patiko jų užkariavimų dvasiai.

Ničės idelalas buvo «ubermensas» — stiprios valios, gaingas žmogus, nesiskaitantis su nfeku sėkfant užbržto likslu. Ničė kovojo su religija, nes skelbiamos dorybės: artimo malė, užuojauta ir gerumas gali suminkštinti ar net sulaužyti «ubermensą». O kas įdomiausia. Kartu jis pripažysta žmonėms religijos galią. Jis pažymi: Krikščionių banda lengviau valyti, negu nekrikščionių. Ši Ničės dvilypiskumą vykusiai panaudojo fašizmo vadai sukurdami naują tikybą trijų rūšių įvairių tautų sluoksnių reikalavimams.

Pirmoji rūšis — gryniesi pagonys. Jų vadai — Rozembergas ir Liudendorfas. Ničė jie vadina: «Sventasai vokiškos jėgos šaltinis», bet pasisavino iš jo idejų tik pirmąją dalį — «ubermensą». «Karas mūsų dorybė» — sako

Liudendorfas. Jie paneigia žmoniškumą, krikščionybę ir gerbia tik žiaurų riterių vokiečių-arietį, kuris siekia «vokiečių garbės» vidujiniam gyvenime prieš savo priešus baisy terorą, o į išorę plečia vokišką ekspansiją bombanėšiais, dujom ir bakteriniu karu. Jie prakeikia visa kas žmoniška ir demokratiška.

Bet Vokietijoje yra žmonių, kurių taip lengvai neįtikina šios «praktiškos» religijos kilnė. Siems «intelligentams» yra sukurtas prof. Gaierio vadovaujamas «vokiečių religinis judėjimas». Jų nacių žiniomis, jau esą 3000,000 Jie taip pat kovoja su žmoniškumu ir dievina vietoj Kristaus «skaidrųjį šiaurės didvyrį vokiečių — įkuntą heroiskumą». Jų pseudo filosofas Borgmanas stengiasi rasti savo tikybą «moksliška» išaiškinimą. Iki šiol jų skelbtai išaiškinimai migloti. Pergmanas laikraštyje «Nordland» rašo: «Pasaulis yra didelis uosis, amžinai augantis ir žaliuojantis. Jo šaknis švėstu vandeniu laiko Norma (liki mo deivė), o šakose sėdi Dievas Votanas». Arba: Mes norim tikėti į Kristų, mes norime patys būti Kristais».

O tretieji yra reicho vyskupo Miulerio vadovaujantieji «vokiečių krikščionys».

Jie save vadina «Jezaus Kristaus smogikais». Ši tikyba yra skirta tiems vokiečiams, kurie įstoję į rudmarškinis, nedrystų išsižadoti krikščionybės. Bet šios grupės idejos artimos dviem pirmutinėms. Krikščionybę jie pripažysta reikalinga, bet tikrai apvalyta nuo blogumo — tai yra nuo žmoniškumo. Trumpai: jie tiki į Kristų, bet apvelka jį į rudus marškinis ir duoda į rankas autvą su durtuvu. Jų vienas filosofų sulygina Kristų su vokiečių dūbrų: Kristus kovojo su žydais, tai yra įrodymas, kad jis turėjo būti ne žydas, bet germanas arietis. Rudmarškinis vadams reikia žiaurumu užnuodyti vokiečių tautą prieš visa, kas yra nevokiška savo baisyom avantiūrom. Ar tai pasiseks?

N. G.

Kas neskaito, gyvena tamsybėj

BRAZILTUR

Agencia Brasileira de Turismo LTDA.
FR. RAMOS DE AZEVEDO, 18 - 1a. Sbr.



Samados
Depozito Čekiai

LAIVAKORTĖS--SAMADOS

Rimtum — Skubumas — Pasitikėjimas
Kainos palengvintos.

SVARBU IR NAUDINGA KIEKVIENAM

Assistencia Bandeirantes

Išrūpina savo nariams ir jų šeimoms:

CHAMADOS, PASAZUS, CARTAS de IDENTIDADE ir PILIETYBĖS

dokumentus teisėtai, skubiai ir su 30% nuolaidos nuo bendru kainų. UZSIRAŠYTI Į NARIUS galima kiekvieną dieną. Įstojimo mokėstis 5\$, ir mėnesinis mokėstis 5\$. Platesnes informacijas teikiame darbo valandomis nuo 8 iki 11½ val. ryto.

Praça da Sé, 50, 3 aukš., salė 21 LAISKAMS — Caixa postal,
3522, São Paulo

Pribeveja

(Akuserè)

Marietta Passerini

Akuserija ir vaistai po oda (injecões)

Rua Silva Pinto, 259 Tel. 5-3584 :- S. Paulo — Bom Retiro

Zemės Ukio Reikalai

Apie kolonizaciją S-ta Catarinoj

(Taša iš 18 nr.)

Jau šiame laikraštyje teko užtikti pasiūlymą, kreipti lietuvių kolonizaciją į Pietų Braziliją, k. t. S-ta Catarina ir Rio Grande do Sul estadas.

Mums gyvenantiems S-ta Catarinoj, atrodo visai atvirksčiai. Estadas Rio Grande do Sul pietinė dalis ir vidurys susideda iš ne labai vertingų stepių ir tos pačios gan brangios S-ta Catarinos pajūris vokiečių rankose vidurys — mažai ūkiui tinkamas. Taip, kad abiejų šių estadų kolonizacijos galimūmams randasi ant jų rubežiaus t. y. Rio Uruguay upynė.

Visa ši zona apaugusi tankiomis giriomis, sudarydamos tartum didelę oazę, kurią atvykstantieji iš Rio Grande do Sul ir SSSR vokiečių kolonizuoja. Jei būtų palankios sąlygos pietuose, čia vokiečiai nevažiuotų. Tai be ne vienintėlis Pietų Brazilijos tinkamas kolonizacijai žemės rezervas. Bet jis turi jau aprašytus trukumus.

Apia estada Parana, išskyrus jos šiaurės vakarus, manau neverta nė kalbėti. Nes pagal kelio RG—SP gamta duoda nykų vaizdą, gi kolonizacijai reikalinga ypatingai derlinga žemė.

Idomų būtų išgirsti apie Paranos šiaurės vakarus, apie kuriuos pas mus laug girdisi prieštaraujančių viena kitai žinių, ypač apie klimato sveikatingumą sąlygas. Tai be ne bus antra P. Brazilijos oazė.

Kolonistų sveikatos atžvilgiu Pietų Brazilijos klimatas bus bene geriausias; nes čia šimtamečiai ne didelė retenybė. Tik žemės ūkis turi daug trukumų dėl pasitaikančių šalūnų, kurios kultūrų skaičių žymiai a rubežiuoja. Europos augalams klimatas kiek karštokas ir kenkėjų netrūksta, o vietos augalai (ilgamečiai) kenčia nuo šalūnų. Tai dėl klimato sąlygų kolonistas galėdamas daugiau dirbti, gauna nuo savo darbo tiek pat, kiek karštesnė zonoje mažiau dirbdamas, kur vietos augalai geriau tarpsta.

Trumpalaikėms kultūroms (medvilnei, tabakui ir k.) čia sąlygos palankios, bet šios kultūros pareikalauja daugiau darbo negu ilgamečiai.

Jei rinkti kolonizacijai vietą, tai manau tokioj zonoj, kur būtų galima kuodaugiausia ūkio šakų išvystyti, kad vienom kainoms puolant, būtų galima kita pasiremti.

Nors pas mus ta teorija praktikoje kol kas nepasitvirtina, tačiau yra faktas, kad visos didžiosios pasaulio dykumos, k. t. Sacharos, Lybijos, Atakamos, Viktorijos, Arabijos, Gobio ir kitos žymia dalimi guli subtropikuose, kur sausras ne retas svečias. Tas būna ir čia, pav., R. Gr. do Sul.

Nežiūrint, kad Brazilijos tropikai ir net ekvatorialinė zona kartais iškrypsta iš tos zonos taisykliu periodiškumo, bet tas sudaro daugiau išimti negu taisyklę ir mano nuomonė, kolonizacijoj vietą reiktų ieškoti São Paulo, Minas Geraes, Espirito Santo ar kitose estadose, žiūrint pakilimo nuo jūros lygio bei sveikatingumo sąlygų.

Kas liečia karštį, tai, turėdamas meteorologijos stebėjimo davinius savo apylinkėse, galiu priminti, kad pas mus oro temperatūra vasarą labai mažai tesiskiria nuo atogrąžų srities temperatūros ir kas gali gyventi pas mus, tas gali atogrąžose aukštesnėse vietose, nes darbas, pav., prie tabako auginimo tenka dirbti daugiausia karštuoju laiku.

Iš viso, karštis savystoviam ūkininkui neturintiam tikslo tapti iš savo prakaito tuortuoliu, neturi lemenčios reikšmės. Nes sėjos ilgumo laikotarpiu netenka savęs taip darbu smaugti, kaip Lietuvoj. Gi derliaus nuėmimas daugumos kultūrų irgi ūkininkui tiek prakaito neištraukia, kaip Lietuvoj.

Todėl vien dėl paminėtų priežasčių, kolonizacijai vieta turėtų būti iškoma atogrąžų srityje.

Agr. Br. Laukšas.

LIETUVIŲ TERORAS PRIES LIETUVIUS

Lietuvos laikraščiuose dažnai paduodamos žinios iš Vilniaus krašto apie lenkų terorą prieš lietuvius. Tokių žinių dažnai pasitaiko ir mūsų laikraščiuose čia Brazilijoj.

Teroras yra baisus dalykas. Terorą naudojami tie, kurie nenori pripažinti gyventi kitiems žmonėms. Kiekvienas žmogus tą kovos priemonę smerkia, jei tik jis dar savyje turi žmoniškumo.

Taip ir mes girdėdami, kad mūsų broliai Vilnijoj yra terorizuojami, persekiojami, jų draugijos, skaityklos ir mokyklos uždarynamos; spauda negailėstingai braukoma, cenzūruojama. Dažnai Vilniaus krašto lietuvių laikraščiai išeina ištisais baltais puslapiais. Ir mes tai vadiname teroru, barbarišku. Visa tai matant mums skaudu darosi, kad iš Vilniaus lietuvių yra atimamos švėtimo ir žinijos priemonės.

Prieš tokį smurtą turi protestuoti ne tik lietuviai užstodamas lietuvių, bet prievolė tai daryti kiekvieno, kuris pripažįsta kitam žmogaus teisę.

Bet kalbėdami apie Vilnių, ar gi turime užmerkti akis prieš dar didesnę terorą pačioje Lietuvoje, kur lietuviai terorizuojami ne svetimųjų, o pačių lietuvių.

Ūkininkų šaudymai, žmonių kalinimas, biaurus spaudos niekinimas, draugijų ir organizacijų uždarynimas juk daug platesniu mastu vyksta tai Lietuvoje prieš lietuvius, negu Vilniaus krašte.

Taigi, kalbėti apie lenkų terorą prieš lietuvius, visuomet reikia atminti, kad Lietuvoje teroras irgi žudo lietuvių tautą.

Žmogus.

SVEIKATOS KAMPELIS

Poilsis ir miegas

Žmogaus gyvenimas yra tvarkomas tam tikrais gamtos įstatymais. Žmogus gyvendamas turi dirbti, valgyti, ilsėtis ir miegoti. Jei tuos gamtos reikalavimus žmogus atlieka tiksliai ir gerai — yra sveikas. Jei žmogus gyvenime nepaiso gamtos nustatytų dėsnių, apmoka savo brangiausiu turtu — sveikata, nes gamtos įstatymai neapėinami, neatmainomi ir nepaperkami. Gamta visus lygiai baudžia ligomis ir mirtimi, jos sprendimų nepermaldauja jokios maldos, nepaperka didžiausi turtai. Medicinos ir kiti mokslai menkai teįstengia su gamta kovoti.

Gamta yra griežtas teisėjas, kur nepraleidžia nenubaudęs ir mažiausiojo įstatymams prasikaltimo. Persivalgymas ir nedavalgymas, nedamiegojimas ir persiniegojimas, peršalimas ir persilimas, persidirbimas ir be darbo dykinėjimas, tingėjimas, girtavimas, rūkymas — tai vis prasižengimai gamtos įstatymams. Už nusikaltimus civiliskiams įstatymams teismas baudžia kalėjimu arba pinigais, o gamta atima sveikatą.

Tiesa, kartais ir labai normaliai gyveną ir besisaugą žmonės suserga įvairiomis ligom. Čia priežasčių reikia ieškoti kitose gyvenimo sąlygose: tam tikroly visuomenės santvarkoj, medžiaginių turtų padalijime ir kitur. Mat, mūsų gyvenimas yra labai sudėtingas ir kiekvienas žmogus yra labai įvairiai prie visuomenės priištias.

Darbas visiems reikalingas. Viena dėl to, kad žmogus turėtų iš ko gyventi, o kita, kad palaikytų kūno jėgas. Nedarbas kūno organas nyksta, taip pat jis nukentia, jei varginamas per didelio darbo.

Vienokį ar kitokį darbą bedirbant mūsų kūne prisirenka kensmingų medžiagų, kurios turi išėiti, kad mūsų ne susargdintų. Tos medžiagos pasišalina poilsio ir miego metu.

Kas yra pabuvęs kurį laiką be miego, tas labai gerai žino, koks jis nedarbingas ir suvargęs būna. O pailsėjus ir išvargusius visokie negalavimai ir ligos greičiau pristoja, nes kūno atsparumas būna sumažėjęs.

Kad miegas yra labai reikalingas patirta bandymais su gyvuliais. Vienas profesorius, paėmęs du šunis, vienam davė pakankamai ēsti, bet neleido mie-

goti, o kitam ēsti visai nedavė, bet leido, kiek norėjo, miegoti. Pirmasis kurs turėjo gerą maistą, bet buvo visą laiką nemigęs, nu vos ē penkiomis dienomis aukščiau už tą kurs badavo bet gerai išmiegodavo. Su žmonėmis tokių bandymų niekas nedarė, bet neabejojama, kad ir žmogus be miego tokio liūdno galo susilauktų.

(Bus daugiau).

Kvėpavimas

Kad žmogus galėtų gyventi, turi valgyti ir kvėpuoti. Be valgio žmogus gali išbūti ilgesnį laiką, o nekėpavęs išbūna labai neilgai. Tegū kas nors pamėgina užėmęs burną ir nosį pabūti nekėpavęs, jei kam pavyks išlaikyti bent vieną minutę — tai bus jau daug, ilgiau išlaikyti labai sunku — žmogus pradeda dusti.

Aplinkos oras, kuriuo kvėpuoja gyvuliai ir žmonės, sudarytas iš įvairių dujų mišinio. Svarbiausios dujos, kurios reikalingos gyvybei palaikyti, yra deguonis. Jis kvėpuojant patenka į plaučius, o iš ten kraujas išnešioja jį po visą kūną. Deguonis degina tas medžiagas, kurias mes esam suvalgę ir kurios mūsų kūne tam tikru būdu yra pasikeitusios. Iš degimo gaminasi šiluma, dėl to ir mūsų kūnas yra nuolat šiltas. Nersikia, žinoma, galvoti, kad kūne degimas yra toks pat kaip krosny — su liepsna. Kūne vykstant degimas eina palengva, be liepsnos. Jis panašus į degimą šlapio į krūvas sukrauto šieno.

Žmogaus kvėpavimo organas yra nosis. Taip pat nosis yra ir uoslės organas, nes mes užuodžiam tik tas medžiagas, kurios ore garuoja ir smulkiausių dalelių pavidale patenka į nosį.

Nosis yra taip sutvarkyta, kad per ją eilamas įkvėpuojamas oras susilūtu. Oras nosy eina vingių vingiais ir dėl to sušyla, nes šaltas oras kenkia plaučiams. Be to, ore visada būna daug dulkių, tarp kurių yra pilna visokių ligų perų. Nosy yra plaukelių ir gleivių, prie jų prikimba daug dulkių ir ligų perų, nebepatenka į plaučius ir dėl to dažnai mes išvengiam visokių susirgimų.

(Bus daugiau).

Is 700 kandidatų, lietuvaite ir anglas

«Keleivis» rašo, kad Amerikos dienraščiai paskelbė, jog lietuvaite dainininkė (contralto) Ona Katkauskaitė laimėjo kontestą ir įėjo į Metropolitan operą. Šios operos vedėjas Edward Johnso išrinko iš 700 kandidatų geriausius 9 dainininkus, o jau iš šių geriausių 9 dainininkų buvo renkami tik du visų geriausi ir laimėjo tik lietuvaite Ona Katkauskaitė ir anglas Arthur Carron, tenoras.

Oną Katkauskaitę gimė 1910 metais Amerikoje. Ji pradžioje giedojo bažnytiniam chore ir privačiai lavino balsą pas įvairius mokytojus. 1927 metais Ona išvažiavo Lietuvon ir tenai mokinosi apie metus laiko, keletą kar-

tą dainavo Lietuvos operoje. Iš Lietuvos nuvažiavo į Italiją į Milano miestą; čia išbuvo apie du metus besimokindama. Iš Italijos grįžo Amerikon ir dažnai pasirodydavo lietuvių parengimuose ir dainavo įvairiose Amerikose operose amerikonom.

Amerikonų spauda didžiuojasi, jog pirmutinė lietuvaite iš Hartford miesto papuolė į Metropolitan operą, kur patekti yra labai sunku, kas jau rodo, kad iš 700 kandidatų, tepateko tik du.

Labiausiai didžiuojasi Katkauskaitės laimėjimu lietuviai, nes Metropolitan operos istorijoje yra pirmutinė lietuvių tautybės žvaigždė.

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvove Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis

ADRESAS Rua Jose Paulino, 109. Tel. — 56307

(virš lietuviškos vaistinės José Paulino).

Dr. Brisolla

ADVOKATAS

Veda Civilines, Prekybines, Kriminalines ir kitokias bylas. Atstovauja teismuose ir kitose valdžios įstaigose. Suteikia įvairius juridinius patarimus. Raštinė: Rua Boa Vista, 18, 2 aukštas, salė — 25.

Telefonai: 2—6639 ir 5—2091

Visi skaito vienintėlį darbo žmonių laikraštį „L. Aida Br.“ Nelik ir Tamsta be šio laikraščio.

Zimu ir progresyviai didejanti nuolatinis uždarbė

Siūlo stambi vėtinė firma, kur norėdama išplėsti taip pat ir Brazilijos lietuvių tarpe savo garbingus socialinius, kultūrinius ir komercinius veikimus Paieško darbščių ir prityrusių bendradarbių abiejų lyčių, būtent atstovų, agentų ir kolektorių ne tik São Paulo mieste bet ir kiekvienoje Brazilijos vietoje.

Kreiptis nuo 9 iki 11 val. ryto, Largo da Sê, 50, 3 aukštas. Construtora Lar Ltda. Laiškams — caixa postal, 3522. S. Paulo.

DĖMESIO

Jeigu norite pagerinti bei apdrausti savo būvį, ir užtikrinti savo šeimos gerovę o taip pat gauti paskolą, kreipkitės į Kompanija CONSTRUTORA LAR Ltda Largo da Sê, 50, 3 aukštas Laiškus galima rašyti lietuvių kalboje, caixa postal, 3522. S. P.

Skatydamas Aida.

Žinosi Viską.

Batu dirbtuvė

Roque de Chiaro

Atlieka batų užbaigimo darbus su mašina, priima įvairios rūšės batų dėl užbaigimo. Patys primiamas ir pristatomas darbas. Rua João Antonio de Oliveira 85a.

Dr. Camillo Haddad

MEDICINIŠKA KLINIKA — CHIRURGIJA AKUŠERIJA
Moterų, vidujinės, žarnų ir odos ligos.

sifilis, reumatizmas ir kt. gydoma elektros pagalba

Ligonius apžiūri dykai nuo 2 iki 3

Konsultorija: Rua Boa Vista, 31, (Rūmai Sul America)
4 aukštas, salės: 2, 3, 4. Tel. 2-0300

Ligonius priima: nuo 1 iki 6 val. vakaro. Pašauktas vyksta į namus; Būto Telef.: 3-0300.

Veltui!

Išrūpinu planą iš Prefeituro: namų statybai tam, kas pirkė sklypą Vila Zelinoje. Dėl sąlygų kreiptis pas

KARLOS KORKIŠKO Av. ZELINA Nr. 33 Vila Zelina.

Lietuvys Dašlininkas

Lionginas Pazikas

Daro įvairius paveikslus ant drobėse aliejiniais dažais, kaip portretų, vaizdus iš notraukos ir kt. Darbas sąžiningas, ir pigos. Adresas, rua Newton Prado, 140. Bom Retiro

Dėmesio

Kas serga žemiau išvardintomis ligomis, skubėkit, o busit sveiki.

Pagyda galutinai ir trumpiausiu laiku Sankeris, triperi, sifilis, ir visokias užkrečiamas ligas ir net visai užsisenėjusias.

Diplomuotos Europoj ir Brazilijoj Medicinos Felčeris.

IZIDORIUS

Villa Zelina

Rua 14, Nr. 9.

Bondes nuo Praça da Sê nr. 32 Autobusai nuo seno turgaus.

Laukiniai Laikrascių Neskaityto

500\$000 in mėnesi

Ir daugiau siūlo vyrams ir moterims prityrusiems švariame komerciniame darbe. Platesnės informacijos teikiamos nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 6 val. vakaro darbo dienomis

Construtora do Lar Ltda.

Capital movel e realizado: 5.100.000\$000
Autorizada e fiscalizada pelo Governo Federal, conforme decreto de 23-5-1917, sob n. 12. 475

Centras: Praça da Sê, 50 - 3. andar Fone 2-2232
Caixa Postal, 3522 - S. Paulo
Carta Patente nr. 115

Departamentai de: Sorteios, Imobiliario Assistencia «BANDEIRANTES»
Representações Publicidade «C. L. L.»

Agencijos didesniuose šios šalies miestuose

SIUVYKLA

ESTAN



Siūvykla Estan — tai vienintelė, kuri dirba už priemamiausias kainas ir atsako už darba. Ten pat randasi didelis patogumas tiems, kurie nenori laiko gaišti ir užsakymai galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siūvykloj Estan randasi didelis pasirinkimas puikaus išdirbinio ir moderniškiausių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteriškiems rubams vpač paltams ir kostiumams.

Rua da Conceição, 79 a. Prieš Luz stotį.

Laisvoji Mintis

Laisvamanių Etinės Kultūros Draugijos Organas, mėnesinis žurnalas, kovoja su prietarais, prekyba dangumi, už šviesesnę, teisingesnę dabartį ir ateitį. Metinė prenumerata užsieny vienas doleris. Adresas: Kaunas — Sančiai, Vytarto g. 52.

Lithuania — Europa.

DULR JUS IŠGARSINS

Per Draugiją Užsienio Lietav. Remti galite pasiskelbti viso pasaulio lietuvių spaudoje.

Dėl Sąlygų DULR kreipkitės į
Nepriklausomybės Aikštė 3,
KAUNAS, LITHUANIA

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujinių Ligų specialistas

BENDRA KLINIKA VAIKAMS IR SUAUGUSIEMS

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonis priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.
Rua da Graça 69. Tel. 5-1451. São Paulo

Siūvykla Galecko

Priima įvairius vyriškų rūbų užsakymus kurie išpildomi greitai ir sąžiningai. Darbas atliekamas tikrų specialistų pagal naujausias madas ir prižiūrimas paties Galecko — diplomuoto siūvėjo

Adresas:

R. Duque de Caxias, 257. Tel. 4-1457. S. Paulo



LABORATORIJA**MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS**(Nugarkaulio smegenų ir auja šlapimo ir išmatų)
Tikras ir geras.

Dr. M. KANDIA R. A. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.
Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo
10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai
ir vokiškai.**LIETUVIŲ VAISTINĖ****“José Paulino”**RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)Visokių vaistų, parfumerijos daiktų, pėryšimo medžiaga
pigiausiomis kainomis.Su pagarba Provizorius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v**Dr. B. K. Chipiakoff**

(Maskvos universiteto)

su didele praktika Europoj ir Brazilijoj.

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarkaulio smegenų, šlapimo ir
išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 val. vak.
Sėkmadieniai nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 193, app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS**A. JAZARA SNEGE**

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak.
Ladeira Porto Geral, 12, salės, 4 ir 5, (kampas rua Boa
Vista ir 25 de Março).
Gyvenamoji vieta ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068**Dr. S. Meitin**

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetų

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų
specialistas. Gonoreja - Sifilis.
Gydymas kalnų saule.Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak.
Susikalbama lietuviškai.Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštas.
Tel. 4-1705.**Vaistinė Passerini**

Provizoriaus

Carlos PasseriniLeidžiame adatas. Kainos pigios. Patar-
naujame ir nakti.

Rua Dr. Silva Pinto, 263 (Bom Retiro)

Telefone 5-3584, S. PAULO

PRISIEKUSIS VERTĖJAS**MIGUEL OCOUGNE**

Rua 15 de Novembro, 32 sobrelaja Tel. 2-6393

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir pataria viokus dokumentus, kaip
antai: chemijas, naturalizacijos, civilinės identitės ir kitus
dokumentus.

KALBAMA LIETUVIŠKAI.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN**ADVOKATAS**

(Diplo nuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybos bylos, kontraktai (ipotikos, žemės pirkimas
ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai
reikalai.Raštinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštas
Telef. 2-1629Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val vak.
KALBA LIETUVIŠKAI**Daktaras A. M. Kandia**

Venerinių, vidujinių ir vaikų ligų Priima: nuo 9-11 r. ir nuo 3-9 v.

Analizė ligoniams nemokama.

Rua Barão de Itapetininga, 52, 3 aukštas.

Tel. 4-0218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

KIEKVIENO LIETUVIO NAMUOSE

turi rasti

«Lietuvių Aidas Brazilijoj»

Jo kaina:

metams 12\$

pusei metu 7\$

(Lietuvių Aidas Brazilijoj)

Adresas

(Rua da Mooca 424)

S. PAULO

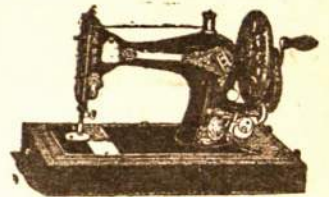
Charutaria Central da Mooca

Isteigta 1915 metais

Eduardo RodriguesViokiški s rūšies cigarai, charutai, papirosams dirbti
ir kiti reikalingi rūkanties dalykai Taip pat geriausios rūšies
bakas palaidas, pokeliai ir „corda“.Pasirinkimas didžiausias pagal vartotojo pageitavimą.
S. Paulo, Rua da Mooca, 420 Tel. 9-1264.**Siuvikla Marijampolė**

Antano Nizeviciaus

Rua Taquary nr. 24. — Kampas

Mooca. Priima visokių rūbų užsakymus ir
išpildau juos kuogeriausiai, greitai ir pigiai.Jei norite, kad rubai jums puoštų, reikia
juos užsakyti siūti ten, kur jie gražiai pa-
siūvami, o taip pat ir pigiai. Įvairių mo-
džiagų pasirinkimas taip pat didelis. Lie-
tuviai kreipiasi tik į Lietuvišką Siuvyklą,
rua Taquary, 24.**Siūvamos Masinos**Padėvėta siūvamos masi-
nos, beveik naujos, pigiausiom
kainomis, tik

CASA ADÃO

R. Cons. Ramalho, 1040
L'ampa Av. Brigadeiro Luiz
Antonio Telef. nas: 7-6191.
Persiūtinas interioran musu są-
skaiton Bondes: 3, 5, 30, 47.„L. Aidas Br.“ metams kaštuoja
12\$. Pinigus ašyti įvertintara laiš-
ke adresu „L. A. B.“ R. da Mo-
oca, 424.**DANTU GYDYTOJAS
JOSÉ LEVKOVICH**

R. Silva Pinto 264 (ant. 46) B. Ret

Atsižvelgdamas į sunkų laiką

autarė sumažinti kainas už dan-

tų gydymą ant pusės kainos, kaip

antai: ištraukti dantį be skaus-

mo 5\$000; plomba cidabro

purceleno 8\$000;

Kalbama lietuviškai, rusiškai

ir lenkiškai.

**Vokiečių fotografijų
įstaiga
„BERNARDO“**Isteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus
fotografijų srity. Specialybė
papildinė, o taip pat su
dažais.Darbas greitas, sąžini-
gas ir pigus. Vyksta į na-
mus fotografijų reikalais.
Daro iš fotografijų naujas.**Arthur Schmidt**Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) S. PAULO
Telephone 4-5576**FOTOGRAFAS IS
KAUNO****GILUC**savo menišku darbu da-
c moderniškas visokių rūšių fo-
tografijas iš geriausios užsien-
nės medžiagos papiginta kainom.Be to, europiečiams daroma
nuolaidė.

Adresas: Rua José Paulino, 118a

Bom Retiro.

GIUVISKA**SPAUSTUVĖ**

rua da Mooca, 424

Atlieka visokius spaudos
darbus įvairiomis kalbomis.
Darbas atliekamas švariai,
greitai ir pigiai. Reikalui
esant, visuomet kreipkitės
tik į Lietuvišką Spaustuvę

R. da Moo'ca, 424

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Lietuvių bažnyčioj didelės peštynės

Gegužės 3 d., Villa Zelina lietuvių katalikų bažnyčioje buvo pamaldos. Po pamaldų kun. B. Sugintas sušaukė savo parapijonų susirinkimą aptarti «svarbiems reikalams». Besvarstant tuos «svarbius reikalus», kilo didelės triukšmas ir repiklos prieš kun. Sugintą iš susirinkusių parapijonų pusės. Ir, pagaliau, parapijonų atmosfera tiek įkaito, kad kilo muštynės, kaip kokiam jomarko. Mat, vieni parapijonys kaltino savo dvasios vadą, kad jis tiek daug pinigų surenka iš parapijonų, o neįtaiso bažnyčioj grindų, bet pinigų sunaudoja laikraščio leidimui. Kiti parapijonys palaikė dvasios vadą ir dėl to iškilo muštynės.

Muštynėse buvo panaudoti lietasargiai, akmenys ir kiti ginklai. Muštynėse nukentėjo davatkų. Šioms muštynėms esą jau buvo pasirengta iš anksto, nes kun. Sugintas esą tikėjosi, kad bus sukelta prieš jį audra, dėl to savo salininkams įsakė prieš susirinkimą gerai apsiginkluoti, o svarbiausia, saugoti jį, kad neprimuštų.

Čia turime dar viena pavyzdį, kaip eina kova dėl siūniamų pinigų iš Lietuvos.

K a t a l i k a s.

Kun. Sugintas paieško «Gedimino»

Kun. Sugintas pasakoja savo parapijonams, kad konsulas P. Gaučys padarė jam didelę klaidą, — prizadėjo užkabinti jam «Gedimino ordaną», bet esą kažin kur jį yra padėjęs, o gal, sako, svetimam atidavęs, kad neužkabina jį jam (Sugintui) Kun. Sugintas apie dingusį savo «Gedimino» žada paskelbti paieškosimą laikraščiuose ir suorganizuoti medžioklę, kad parapijonys padėtų jam surasti «Gedimino», o jei, esą, «Gediminas» atiduotas kitam, tai atsimiti su jėga.

Taigi, Kun. Sugintas dabar turi daug rūpesnio ir susigrauzimo dėl «Gedimino» dingimo.

P a r a p i j o n a s.

Apgavikai išvyliojo 2000S

Mūsų tautietis Stepas Dūda atvažiavo iš provincijos padaryti šamačą [kvietimą] savo giminei iš Lietuvos atkviesti. Bet čia pasipainojo nelaimė. Nepažįstamieji molandrai sutikę Dūdą pasiūlė jam pirkti iš jų premijuotą loterijos bilietą, kuris esą yra išlošęs 100:000\$, tik nepažįstamieji esą nežina, kur juos atsimiti. Dūda mielai sutiko nupirkti bilietą ir už jį sumokėjo visus savo reišus—2000\$. Dūdasu laimin gu bilietu nubego loterijos centran pasiimti pinigų ir čia... nelaimė — bilietas netikras. Taip vargšas mūsų tautietis ir tapo apgautas.

K r s p.

Likviduota lietuvių plėšikų gauja

Aide buvo rašyta, kad Galia policija, su kareivių pagelba, suėmė 3 plėšikus Stankų, Vaitkų ir Lesiavičių, apiplėšusius ant vieškelio Peixe pravažiuojančius automobiliu turtuolius. Taip pat buvo rašyta, kad tų plėšikų vadą, Butkų, policija nušovė, kuomet tas nenorėjo į policijos rankas pasiduoti. Policijai dar nepavyko suimti Botučio, kuris irgi priklausė tai plė-

šikų gaujai, kuri per kelius metus darė didelius apiplėšimus fazendose ir yra žmonių nužudę.

Policijai suėmus tuos lietuvius plėšikus, išaiškino tokių dalykų.

J. Stankus ir nušautas J. Butkus pasirodo, turėjo pasidarę netikrus dokumentus ir veikė svetimomis pavardėmis. J. Stankaus tikra pavardė Leonas Keiteris, o nušautojo J. Butkaus tikra pavardė yra — Konstantas Keiteris. Abu jie yra broliai. Jiedu persidirbo pavardes dėl to, kad policija jų ieškojo už padarytą plėšimą fazendoje Itahicoava. Tame apiplėšime dalyvavo Povilas Keiteris, kuris jau senai yra nuteistas ir sėdi kalėjime ir dar keli lietuviai — P. Marmakas, L. Marmakas, A. Kazlauskas, A. Sventiskas ir P. Strumskis. Pastarieji irgi jau senai buvo suimti ir nuteisti, tik pasilėpę buvo po svetima pavarde du broliai Keiteriai, kurie ir toliau darė apiplėšimus, suorganizavę naujus plėšikus. Dabar ir ta paskutinė gauja tapo likviduota.

K r s p.

Pabėgo is namų

Lietuvis Juozas Dročiūnas, 16 amžiaus, nežinat savo motinai, apleido namus ir daugiau nebesugrįžo. Motina skelbia ir į laikraščius, bet vaiko surasti negali.

Pabėgusio J. Dročiūno tėvas per reitais metais vienoje fazendoje pasikorė.

K r s p.

Rio de Janeiro lietuviai nori turėti savo mokyklą

Pastaruoju laiku Rio de Janeiro lietuvių koloniją vis didėja, atvyksta vis naujų lietuvių apsigyventi į Rio iš kitų miestų.

Rio de Janeiro miestė paprastam darbininkui, nežinančiam jokio amato yra sunku gyventi. Industrijos čia beveik nėra, kur galėtų dirbti ir ne-kvalifikuoti darbininkai. Darbų yra

prie statybos ir kitokių ant «atviro dangus», bet toks darbas lietuviams per sunkus pernešti dėl karščių. Todėl ir čia apsigyvenusių lietuvių yra tik amatininkų daugumoje ir labai mažai yra dirbančių alaus fabrike už mažą atlyginimą.

Šiame mieste yra jau seniai apsigyvenusių lietuvių ir turinčių jau nuosavus žemės sklypus ir namus. Jie gyvena priemėstyje Rio de Janeiro vadina mieste Caxias. Keliolika šeimynų yra, kurios turi mokslo amžiaus vaikų. Tokios šeimos kreipiasi į «Vilnius» s-ga ir prašo, kad sąjunga įsteigtų lietuvių mokyklą bile kurioje miesto daly.

Sąjunga, žinoma, nėra davusi jokio atsakymo dėl jų prašymo. Šiuo reikalu, dėl mokyklos Rio de Janeiro lietuvių vaikams, rįjiečiai turėtų kreiptis prie Lietuvos Konsulo. O Vilnius S-ga gali tik šiaip kuo nors padėti ar patarpininkauti.

Kaip matosi, nors ir maža lietuvių kolonija Rio de Janeiro, bet nesi- quoda lengvai nutautėjama ir savo vaikus nori mokyti lietuviškai.

Tėvynės Mylėtojas.

Vagystė lietuvių mokykloje

«Lietuvių namų», «Lietuvių sąjungos» ponai gėdą ant gėdos daro mūsų kolonijai. Peštynės, girtuokliavimai viskas eina Lietuvos sąskaiton. Tarpusavės piautinės tų žmonių be-

paliovos eina, jie nepasidalija iš Lietuvos raunamais litais. Skundai provokacijos slykščiausios. Oficiozinį laikraštį pavertė dvokiančia duobe, nesiskaito net su paprasčiausiomis priemonėmis. Aišku, tokiaime lizde ir «išsiauklėja» žmonės, kuriems nieko švento nėra.

Ir štai visas šitas brudas užsidėjo sau antspaudą dar garbingesnė Mokykloj, kurios vedėjų yra L. Gaigalas, kurio rankose visa mokykla, įvyko vagystė, apvogtas tapo mokytojas Korsakas. Iš jo kambario, esančio mokyklos rumuose, pavogta kai kurie dokumentai, 200\$ pinigais ir iš Vilties paimtos 38 knygos, kurios vėliau rastos bendram mokyklos knygyne.

Kas čia per stebūklai darosi, kas per vagystės, kas per panamos vyksta tose mokyklose, kurių šeiminingai yra «lietuvių namai» «lietuvių s-ga». Kas slėpiasi už Lietuvos valstybės pinigais palaikomų paslaptingų sienų? Kas išaiškins ir nušluostis dėmą, kurią vis didesnė daro, pasisovę čia būti kolonijos vadais, «lietuvių namų» įnamiai? Turi būt gana jau visomtom štukom!

P. Lietuvis

Skaitydamas

Aidą

žinosi

Viską.

D-ras Povilas Licciardi

Santa Casa gydytojas -- operatorius

Medicina ir chirurgija suaugusiems ir vaikams

Moderniškas gydymas reumatizmo, kojų ir vidurių ligų Gydoma be operacijų.

SPECIALYBĖ: MOTERU LIGOS

Taip pat sifilis ir venerinės ligos. Priemimo valandos nuo 11 iki 12 ir nuo 14 iki 20 v. Vykstas pašauktas į namus kiekvienu momentu
D I E N A ir N A K T I.

Priemimo vieta: rua Silva Pinto, 444

(Bom Retire) Telef. 5-4175. — São Paulo.

PARDAVIMUI NAMAS

Villa Belloj, rua dos Glicinios, 83 labai geromis sąlygomis, su nedideliu įnašu parduodamas namas ilgam išsi mokėjimui Namas susideda iš dviejų kambarių ir virtuvės stovi labai gražioje vietoje, netoli bažnyčios ir lietuvių mokyklos. Norintieji pirkti, teiraukitės pas V. Godliauską, rua Dr. Virgilio de Nascimento, 37 Pary - São Paulo, arba vietoje, Villa Belloje.

©©©©©©©©©©©©©©©©



Tautietii!

Nelik neapsirinkęs šioje gražioje villoje sau žemės sklypo. Pigiausi mėnesiniai mokėjimai. Suteikame statybai medžiagą.

Raštinės:

Centraline: Praça Antonio Prado, 3 sobr. Tel. 2-5023
Praça Zelina Villa Zelina
Vietoje: Avenida Zelina, 33.
pas Carlos Korkiška.

Reikalingi agentai, kreiptis Villa Prudente raštinėn.

NUOMON KRAUTUVE

Su visomis prekėmis gerai įrengta, geroje vietojė su gera fregezija išnomuojama krautuvė.

Villa Bella, rua das Mimosas, 19.